

УДК 687.153

ПРОЕКТУВАННЯ ПІДРЯСНИКА ЯК ГОЛОВНОГО ЕЛЕМЕНТУ ОДЯГУ ДУХОВЕНСТВА

С.С. МАВІЙЧУК, А. ЛОГАЙ
Мукачівський державний університет

Авторами ставиться за мету дослідження напряму, якому не приділялось належної уваги швейними підприємствами – виготовлення одягу для священнослужителів – канонічного одягу (від грец. «kanonikos» – встановлений за взірць згідно правилам [1]). Сьогодні, коли відроджуються до нового життя напіврозвалені храми, будуються нові, з'явилась необхідність у реставрації уцілілих і виробництві нових церковних облачень духовенства для задоволення зростаючого попиту.

За призначенням священний одяг поділяється на:

- небогослужбовий одяг (одежі, які відрізняють духовенство від мирян);
- богослужбовий одяг (одежі, у яких священнослужителі та церковнослужителі звершують богослужіння);
- монаший одяг (одяг, який символічно зображає прикмети, обов'язкові для монаха) [2].

Звичаї пошиву церковних облачень були практично забуті в радянські часи. І тільки зараз при монастирях і храмах починають відновлюватися швейні майстерні для забезпечення попиту на даний асортимент. Актуальність обраної авторами тематики полягає у виявленому недостатньому рівні підготовки виробництва канонічного одягу.

Досить часто саме низький рівень технічної оснастки майстерень та фахової підготовки працівників не дозволяє виготовляти вироби високої якості у відповідності з сучасними науково-технічними досягненнями адже іноді процесом виготовлення займаються непрофесіонали – любителі, наближені до церкви, але без професійних знань щодо процесу виготовлення одягу. Відсутність знань щодо конструкторсько-технологічної підготовки намагаються виправдати специфікою асортименту – великими габаритами облачень та уніфікацією конструкцій (які мають приховати імовірні дефекти посадки) а також канонічністю одягу (що обмежує варіанти конструктивного та технологічного вирішення).

Авторами розглядаються шляхи вдосконалення конструктивно-технологічних рішень богослужбового одягу за умови відповідності всім встановленим канонам щодо даного асортименту. Пропонуються до застосування сучасні промислові та інформаційні технології.

В процесі дослідження особливостей використання канонічного одягу встановлено, що священнослужителі використовують різні види облачень, тобто костюм є носієм інформації про місце особи в ієрархічній структурі

церкви. Авторами здійснено ретроспективний аналіз розвитку богослужбового одягу від VI сторіччя н.е. до сьогодні [3].

В результаті здійсненого аналізу класифікації духовенства було визначено, що доцільно взяти за об'єкт дослідження одяг для священників, чисельність яких порівняно з іншими групами духовенства більша. Дослідження інших авторів [4] передбачали вдосконалення процесу виготовлення фелоні (риза у вигляді довгої накидки без рукавів). За вид досліджуваного одягу обрано підрясник – довгу, до п'ят сорочку з коміром – стійкою та вузькими рукавами.

Загальне символічне значення подрясника – свідectво відчуженості від мирської метушні, символ духовного спокою. Доцільність вибору саме підрясника обґрунтована здійсненим аналізом та висновком, що підрясник є спільним елементом гардеробу всіх санів духовенства. Встановлено, що виділяють три основні типи крою підрясників: руський, грецький, болгарський.

Виявлено та систематизовано канони щодо конструктивного вирішення підрясників, побудована базова конструкція в середовищі САПР «Грація» та виконано моделювання відповідно обраному крою. Забезпечення якості посадки підтверджено макетом виробу.

Застосування автоматизованого проектування дозволяє в короткий термін отримати лекала конструкції підрясника відповідного розміру та відійти від прийнятої практики проектування підрясника (як і іншого канонічного одягу) зі значним інтервалом байдужості, адже на відміну від іншого виду богослужбового одягу, який може зберігатися в ризницях храмів для користування різними священниками (тому і передбачаються значні прибавки на свободу облягання), підрясник може одягатись як на побутовий одяг, так і на білизну, тому доцільно кожному богослужбовцю мати власний підрясник. Обґрунтовано доцільність застосування вдосконаленого варіанту конструктивно-технологічного рішення елементів застібки підрясника.

Література

1. <http://www.pravoslavie.us/RU/Clothing.htm>
2. <http://www.pravmir.ru/svyashhennye-oblacheniya/>

3. Логай А., Матвійчук С.С. Аналіз шляхів вдосконалення процесу проектування канонічного одягу / Логай А., Матвійчук С.С. // Сучасні тенденції розвитку науки і освіти в умовах поглиблення євро інтеграційних процесів: зб. тез доповідей. Всеукраїнської науково-практичної конференції. – 17-18 травня 20175. – №33. – С.378 -380.

4. Малиновський В.І. Вдосконалення процесу проектування канонічного одягу складної форми: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.19.04 "Технологія швейних виробів" / В.І. Малиновський. – Київ, 2007. – 22, с.